

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

60811800– Mevachilik va uzumchilik
ta'lim yo'nalishi bitiruvchilari uchun ixtisoslik fanlaridan
Yakuniy davlat attestatsiya imtihon

DASTURI

1.00. Majburiy fanlar:

- 1.27. Meva ko'chatzori.
- 1.29. Meva ekinlari seleksiyasi va navshunosligi
- 1.20. Meva ekinlarini yetishtirish texnologiyasi
- 1.23. Uzum yetishtirish texnologiyasi

ANNOTATSIV'A

Davlat yakuniy attestatsiyasi 60811800–Mevachilik va uzumchilik (bakalavriat darajasi) ta'lim yo'nalishi uchun asosiy ta'lim dasturi bo'yicha o'qitishning yakuniy bosqichi hisoblanadi.

Davlat yakuniy attestatsiyasi ta'lim yo'nalishi bo'yicha ixtisoslik fanlari bo'yicha davlat imtihonini topshirishni o'z ichiga oladi. Davlat imtihoniga bitiruvchi talaba ta'lim yo'nalishining to'rtta ixtisoslik fanidan savollariga javob beradi.

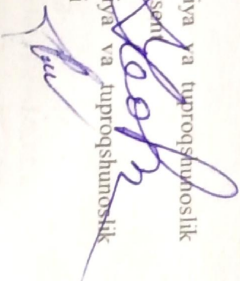
Dastur Agronomiya va tuproqshunoslik kafedrasi yig'ilishida muhokama qilingan va tavsiya etilgan (2025 yil "15" yanvar daqi 22 – sonli bayonnomoma)

Imtihon dasturi Buxoro universitetining kengashida ko'rib chiqilgan va tasdiqlangan.

2025 yil "31" yanvar daqi 6 – sonli bayonnomoma

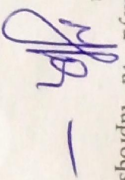
Tuzuvchilar

O.R. Umarov, Agronomiya va tuproqshunoslik kafedra mudiri, b.f.f.d., dotsent
F.A.Ganiyeva, Agronomiya va tuproqshunoslik kafedrasi katta o'qituvchisi

Taqdirchilar

Ikromova M.L. – TSUEAITT Buxoro filiali ITS ilmiy ishlar bo'yicha director o'rinbosari
R. Yunusov- Agronomiya va tuproqshunoslik kafedrasi dotsenti, q.x.f.n

Oliy ta'lim muassasalari oliy ta'limning asosiy ta'lim dasturlari bo'yicha o'qishni tamomlagan bitiruvchilarning yakuniy davlat attestatsiyasi majburiy hisoblanadi.

Yakuniy davlat attestatsiyasi oliy ta'limning har bir yonalishi o'quv rejasi bo'yicha tashqil etilgan davlat attestatsiya komissiyasi tomonidan amalga oshiriladi.

60811800–Mevachilik va uzumchilik (bakalavriat darajasi) ta'lim yo'nalishi o'quv rejasi bo'yicha yakuniy imtihon davlat attestatsiyasining ajralmas qismi deb hisoblanadi.

Yakuniy davlat attestatsiya imtihoniga asosiy o'quv rejasi bo'yicha to'liq o'qish kursini tugatgan va o'quv rejasida nazarda tutilgan barcha oldingi oraliq nazoratlardan muvaffaqiyatli o'tgan shaxslar kiradi.

Yakuniy davlat attestatsiya imtihon bitiruvchining kasbiy muammolarni hal qilish uchun nazariy tayyorgarligini, kasbiy faoliyatining asosiy turlariga tayyorligini aniqlash va baholash imkonini beradi. Imtihon talabalarining umumiy kasbiy va maxsus tayyorgarligi darajasi va sifatini tekshirish maqsadida o'tkaziladi.

Ushbu dastur O'zbekiston Respublikasi Yozitlar Mahkamasining 2024-yil 13-dekabrda 836-sonli "Oliy va kasbiy ta'lim tashkilotlari bitiruvchilarning yakuniy davlat attestatsiyasini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qaroriga muvofiq ishlab chiqilgan.

BAHOLASH MEZONI

Yakuniy davlat attestatsiya imtihoni yozma ravishda olinadi. Yozma ishlardan uchun variant tuzilgan bo'lib, har bir variant 4 ta savolni o'z ichiga oladi savollar qiyinchilik darajasi bo'yicha baholanadi va bunda har bir-savol uchun "0-25" ballardan to'plashi mumkin.

Yozma ishini o'tkazish uchun 80 minut vaqt beriladi.

Yozma ishning xar bir savoli va umumiy ballari quyidagi mezonlar bo'yicha belgilanadi:

Bitiruvchi talaba berilgan yozma ishdagi 4 ta savolning har birini mohiyatini tushunishi, bilishi, tasavvurga ega bo'lishi lozim. Uni ilmiy asoslagan holda ijodiy fikrlab, mustaqil mushohada yuritib, imloviy xatosiz yoritib berishi hamda shu savollarda berilgan ma'lumotlarni taqoslay olishi, xulosa va qarorlar chiqargan holda, amalda qo'llay bilishi kerak. Talaba 4 ta savolga ham shu mezon asosida javob bergan bo'lsa, yozma ishga maksimal 100 ball qo'yiladi.

Talaba berilgan yozma ishdagi 4 ta savol to'g'risida bilim va tasavvurga ega bo'lishi lozim. Savolni mohiyatini tushingungan holda mustaqil mushohada yuritib, savol mazmunini yoritib berishi kerak. Berilgan ilmiy ma'lumotlari o'zaro

KIRISH

taqqoshga qiyinaladi, xulosalar yakuniga yetmagan. Talaba 4 ta savolga ham shu mezon asosida javob bergan bo'lsa, yozma ishga 89 ball qo'yiladi.

Talaba yozma ishdagi 4 ta savolni mohiyatini tushunishi, tasavvurga ega bo'lishi, qisman bilishi hisobga olinadi. Ilmiy ma'lumotlar qisman yozilgan, bu ma'lumotlar asosida mustaqil fikr va xulosalar yuritilmaydi. Talaba 4 ta savolga ham shu mezon asosida javob bergan bo'lsa, yozma ishga 69 ball qo'yiladi.

Talaba 4 ta savolning mohiyatini qisman tushunsa, ilmiy ma'lumotlarini yozishda xatolklarga yo'l qo'ysa hamda mustaqil fikr va xulosalar yoritilmagan bo'lsa, yozma ishga jami 10 ball qo'yiladi.

Talabani o'zlashtirish darajasi quyidagi yo'l bilan baholanadi:

№	Umumiy ball	Baho	Bakalavr talabasi bilim darajasi	Ballar taqsimoti
1	27-30 (30 ball); 36-40 (40 ball)	A ¹ o (90-100)	Talabani fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatgichini nazorat qilishda quyidagi namunaviy mezonlar tavsiya etiladi (har bir savol uchun): A ¹ o baho olishi uchun talabani bilim darajasi qo'yidagilarga javob berishi lozim: xulosa va qaror qabul qilish; ijodiy fikrlay olish; mustaqil mushohada yuritilgan olingan bilimlarni amalda qo'llay olish; mohiyatini tushunish; bilish, ayrib berish; tasavvurga ega bo'lish.	7,5-8 7-8 5,5-6
	21-26 (30 ball) 28-35 (40 ball)	Yaxshi (70-89)	Yaxshi baho olishi uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim: mustaqil mushohada yuritilgan olingan bilimlarni amalda qo'llay olish; mohiyatini tushunish; bilish, ayrib berish; tasavvurga ega bulish.	4,5-7 4,5-5,5 4,5-5
	18-20	Qoniqarli (60-69)	Qoniqarli baho olishi uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:	4-5 4-4,25

(30 ball)		mohiyatini tushunish; bilish, ayrib berish; tasavvurga ega bo'lish.	3-4
24-27 (40 ball)			
0-17		Talaba 2-ta savolni mohiyatini tushunmasa, ilmiy ma'lumotlarini bayon etishda qo'pol xatolklarga yo'l qo'yilsa, ma'lumotlar asosida mustaqil fikr yuritilmasa, yozma ishga qo'niqarsiz ball qo'yiladi.	1-2 0-1
(30 ball)	Qoniqarsiz (0-59)		
0-23 (40 ball)			

1.27. Meva ko'chatzori fanidan Davlat attestatsiya sinovi uchun dastur O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

1. O'quv fanini o'qitilishi bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar.

Ushbu dasturda "Meva ko'chatzori" fanining o'quv predmeti 60811800-Mevachilik va uzumchilik yo'nalishining davlat ta'lim standartiga mos bilim va ko'nikmalarni hosil qilishni ta'minlaydi, dunyoqarash va tizimli fikrlashni shakllantirishga ko'maklashadi va shu sohadagi mutaxassislariga zamonaviy dasturlash texnologiyalari usullarini va talablarga javob beradigan yuqori sifatlil dasturlari ta'minotini o'rganadi.

Fanning maqsadi - Ushbu fanni bakalavrlar tayyorlashda o'rni va ahamiyati shulardan iboratki, mevachilik va sabzavotchilikni ahamiyati, kelib chiqishi va tarqalish tarixi, hozirgi holati va rivojlanish istiqboli to'g'risidagi bilimni berish. "Mevachilik va sabzavotchilik" fani ixtisoslik fanlar turkumiga kiradi va barcha bakalavrlar ta'lim yo'nalishlarida ham o'qitiladi. Mazkur fan boshqa fanlarning nazariy va uslubiy asosini tashqil qilib, o'z rivojida aniq yo'nalishdagi qishloq xo'jalik fanlari uchun zamin bo'lib xizmat qiladi.

Fanning vazifalari - bog' sharoitida meva-sabzavotlar yetishtirishning ilg'or texnologiyalari to'g'risida, meva-sabzavotlarni ishlatilishi, tashqi muhit omillariga ko'ra guruhlariga ajratish, ko'paytirish usullarini o'rganish.

- o'simliklarni osish va rivojlanish bosqichlarini bilish meva-sabzavotlarni urug'lari hamda ko'chatlari tuzilishi;
 - talabani ushbu fan bo'yicha olgan nazariy va amaliy bilimlarini kurs ishi va bitiruv ishlarini bajarish bilan real sharoitda qo'llash bo'yicha ko'nikmalar hosil qilishdir.

Nazariy mavzular	
№	
1.	Mevali o'simliklar ko'chatini yetishtirishning tarixi, ahamiyati va rivojlanish istiqbollari.
2.	O'zbekiston ko'chatligining asosiy masalalari va ularni hal etish yo'llari.
3.	Namunali ko'chatzorlar tashqil qilish
4.	Meva daraxtlarini payvand usuli bilan ko'paytirish
5.	Meva daraxtlari uchun payvandag'larni tanlash
6.	Payvandag'larni urug'dan va vegetativ ko'paytirish
7.	Meva ko'chatzorining birinchi dalasida amalga oshiriladigan tadbirlar
8.	Meva ko'chatzorining ikkinchi dalasida (shakl berish maydonida) amalga oshiriladigan tadbirlar
9.	Mevali o'simliklarni yashil va yarim yogochlashgan kalamchalaridan ko'paytirish
10.	Mevali daraxtlar ko'chatini yetishtirish. Anor va anjur ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
11.	Xurmo va chilonjyda ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
12.	Rezavor mevali o'simliklar ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
13.	Yong'oq mevali o'simliklar ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
14.	Meva va rezavor meva o'simliklarini "invitro" usulida ko'paytirish texnologiyasi
15.	Tokni ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
16.	Tayyor ko'chatlarni kovlab olish saralash va saqlash

Amaliy mavzular

№	
1.	Mevali o'simliklarni ko'paytirish usullari
2.	Meva ko'chatzor tashqil qilish loyihasini ishlab chiqish
3.	Mevali o'simliklarning ko'chatini er uski va yer ostki qismini tuzilishi
4.	Ko'chatzor tashqil qilish uchun joy tanlash va yerni ekishga tayyorlash
5.	Urug'larni morfologik tuzilishi va tashqi kurinishiga kura ajratish
6.	Meva o'simliklar urug'lari sifatini aniqlash, ekish me'yorini belgilash
7.	Mevali o'simliklar urug'lari va ularning qismlari nomini urganish
8.	Bog asboblari va ulardan foydalanish usullari
9.	Payvandag'larni urug'dan ko'paytirish
10.	Payvandag'larni vegetativ ko'paytirish
11.	Meva o'simliklari kurtak payvand qilish usullari va texnikasi
12.	Meva o'simliklari kalamcha payvand qilish usullari va texnikasi
13.	Payvandag'lar. Mevachilikda qo'llaniladigan payvandag'lar tavsifi
14.	Payvandag'lar. Mevachilikda qo'llaniladigan payvandag'lar tavsifi
15.	Meva ko'chatzorining birinchi dalasida amalga oshiriladigan tadbirlar
16.	Meva ko'chatzorining ikkinchi dalasida amalga oshiriladigan tadbirlar
17.	Meva ko'chatlarini parvarish qilishda sugorish me'yorlarini hisoblash.
18.	Meva ko'chatlarini parvarish qilishda organik va mineral ug'itlardan foydalanish bo'yicha hisob kitoblar
19.	Tayyor ko'chatlarni kovlab olish saralash va saklash rejasini tuzish

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbalarini

1.29. Meva ekinlari seleksiyasi va navshunosligi fanidan
 Davlat attestatsiya sinovi uchun dastur

Asosiy adabiyotlar

1. Ostanago'lov T.E., Narzieva S., Gulomov B.X. Mevachilik asoslari. S., 2011. O'quv qo'llanma.
 2. Rajametov SH., Normuratov I. Namozov I va boshqalar. Meva, rezavor meva va tok ko'chazorlarini tashqil etish. Toshkent-2018 y. o'quv qo'llanma.
 3. Gulomov B., Abrorov H.I., Normuratov. Mevali daraxtlarga shakl berish, kesish va payvandpash" Toshkent-2013 yil. O'quv qo'llanma.
- ## Tavsiya qilinadigan qo'shimcha adabiyotlar
1. Mirziyoyev SH.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, "O'zbekiston" NMIU, 2017. -55 bet
 2. Mirziyoyev SH.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash yurt taraqqiyoti va xalq faravonligining garovi. Toshkent, "O'zbekiston" NMIU, 2017-47 bet
 3. Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga kuramiz. "O'zbekiston" NMIU, 2017. -485 bet.
 4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori "Meva-sabzavotchilik va uzumchilik sohasini islox qilish bo'yicha tashqiliy chora-tadbirlar tug'risida" qarori. PF-3709-Farmoni // Xalq so'zi - 2006 yil 11 yanvar.
 5. Ostanagulov T.E., Islamov S.Y.A. va boshqalar. Mevachilik. T. 2018. Darslik
 6. Sostoyanie i perspektivy razvitiya sadovodstva i vinogradarstva v Respublike Uzbekistan do 2010 goda. T., 2003.
 7. Sabzavot-poliz ekinlari, meva va uzumchilikni rivojlantirish va kompleks qayta ishlash Kengashi taqdim etgan 2004-2010 yillarda tarmokni takomillashtirish Dasturi Hay'at qarori. T., 2004.
 8. O'zbekiston Respublikasi hududida ekish uchun tavsiya etilgan qishloq xo'jalik ekinlari Davlat Reyestri. T., 2006.

Internet saytlari

- 1 <http://www.bf.ais.ru> Plodovodstvo i vinogradarstvo – spetsialg'nostg', obhedinyayulhaya problema. svyazannge s proizvodstvom produktisii plodovodstva i vinogradarstva
- 2 www.jhau.lg.ua/scien_r9.htm Plodovodstvo i sadovodstvo. Issledovaniya onosyatsya k oblasti plodovodstva i sadovodstvu
- 3 <http://www.CNSHB.ru> Plodovodstvo Uzbekistana
- 4 <http://uzbekistan.uz/ak/uz/F53.html> Sadi Uzbekistana.

O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

Ushbu fan 60811800 - Mevachilik va uzumchilik bakalavriat ta'lim yo'nalishining davlat ta'lim standartiga mos bilim va ko'nikmalarni hosil qilishni ta'minlaydi, dunyogorash va tizimli fikrlashni shakllantirishga ko'maklashadi va shu soxadagi mutaxassislariga axborot tizimlarini sinovdan o'tkazish va joriy etishning nazariy va tashqiliy-metodologik asoslarini o'rgatadi.

Fanni o'qitishdan asosiy maqsad talabalarni meva ekinlari seleksiyasi va navshunosligi fanining mohiyati, hozirgi taraqqiyoti bilan, himoyalangan meva ekinlari seleksiyasining asosiy yunalishlari va muammolari bilan tanishtirish, yangi mahsuldor, kasallik va zararkunandalarga chidamli, mevasi sifatli, tashishga va soyaga chidamli nav va duragaylarni yaratish, ularning urug'larini yetishtirish, urug'larning nav va ekinboplik sifatlarini aniqlash, ulardan foydalanish usullarini o'rgatishdan iborat.

Vazifalari- Meva ekinlari seleksiyasi va navshunosligi fanini qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishning ilmiy tarmog'i sifatida o'zlashtirish, asosiy meva ekinlarining tur va nav tarkibini, meva ekinlari seleksiyasida dastlabki material yaratish usullarini, jumladan o'simliklari introdüksiyasi, duragaylast xillari, chatishtirish, geterozis va uning amaliy ahamiyati, poliploidiya, mutagenz tanlash, seleksiya jarayonini tashqil etish, usimliklar belgilarini baholash, meva ekinlari navlarini Davlat nav sinovida tekshirish, meva ekinlari navshunosligining vazifalari va uni tashqil etish, nav va ekinboplik sifatlarini o'rganish.

Nazariy mavzular

1.	Meva ekinlari seleksiyasi. Uning bog'dorchilikda tutgan o'rni va jadallashtirishdagi ahamiyati.
2.	Meva ekinlari seleksiyasining biologik asoslari.
3.	Meva ekinlari belgilari. Gullash biologiyasi va ko'payish usullari
4.	Seleksiya manbalari va birlamchi materiallar yaratish. Baho berish usullari
5.	Seleksiya populyatsiyalarini yaratish. Geterozis va uning amalda qo'llanilishi
6.	Seleksiya jarayonini tashqil etish. Davlat nav sinovi.
7.	Meva ekinlari urug'chiligining vazifasi va uni tashqillashtirish
8.	Meva navshunosligi asoslari. Navshunoslikning qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishidagi ahamiyati
9.	Pomologiya asoslari.
10.	Meva-rezavor ekinlari navlarini xo'jalik-biologik tomondan o'rganish asoslari.
11.	Seleksiya uchun dastlabki material tanlash

12.	Seleksiya usullari
13.	O'zbekistonda urug'li va danakli meva ekinlari seleksiyasi
14.	Seleksiya populyatsiyalarini yaratish. Geterozis va uning amalda qo'llanilishi
15.	Mevalar ekinlari navlari tavsifi

Amaliy mavzular

1.	Mevalar va rezavor mevalar ekinlarining morfologik belgilari va ularni baholash
2.	Urug'li mevalar ekinlarining biologik belgilari
3.	Asosiy mevalar va rezavor mevalar ekinlarining belgilari o'zgarishiga olib keluvchi
4.	Mevalar va rezavor mevalar ekinlari arbobatsiyasi omillar
5.	Mevalar va rezavor mevalar ekinlari arbobatsiyasi
6.	Chatshirish texnikasi va uni o'tkazish tartibi
7.	Chang donachasining sifatini aniqlash usullari
8.	Duragay urug'larni ajratib olish, stratifikatsiyalash va ekish
9.	Duragay o'simliklarni tanlash va baholash
10.	Yangi navlarni yaratish va ilmiy asoslashni loyihalash
11.	Urug'li mevalar ekinlari
12.	Seleksiya jarayonini tashqil etish va seleksiya texnikasi
13.	Danakli mevalar ekinlari
14.	Subtropik mevalar ekinlari
15.	Yong'oq mevali ekinlar seleksiyasi va navshunosligi
16.	Mevalar ekinlarini biologik va xo'jalik belgilari buyicha guruxlari
17.	Chatshirish texnikasi va izolyatsiya usullari
18.	Seleksion populyatsiyalar yaratish usullari. Tanlash
19.	Seleksion jarayon. Pitomniklarda bajariladigan tadbirlar
20.	Davlat nav sinashi. Yangi navlarni Davlat reestriga kiritish tartibi
21.	M.Mirzayev nomidagi bog'dorchilik, uzumchilik va vinohilik ITI Samarqand filialiga chiqish

Asosiy adabiyotlar

1. Abdulkatimov D.T. «Qishloq xo'jalik ekinlari seleksiyasi va urug'chilik» T. Mehnat. 2005.
 2. X.Buyruv, K.Baymetov, P.Jurayev. Mevalar ekinlari seleksiyasi va navshunosligi. T. Mehnat. 2001.
- Qo'shimcha adabiyotlar**
- 1 O'zbekiston Respublikasining "Kadrlar tayyorlash Milliy dasturi" to'g'risidagi qonuni. T., 1997.

- 2 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Mevachilik va uzumchilik sohasini isloh qilish bo'yicha tashqiliy chora-tadbirlar to'g'risida" qarori. PF-3709-Farmoni // Xalq so'zi - 2006 yil 11 yanvar.
 - 3 O'zbekiston Respublikasi hududida ekish uchun tavsifa etilgan qishloq xo'jalik ekinlari Davlat Reestr. T., 2021.
 - 4 O'zbekiston Respublikasining «Seleksiya yutuqlari to'g'risida» va «Urug'chilik to'g'risidagi qonunlari» Toshkent. 29-30 VIII. 1996.
 - 5 Прохоров И.А., Крючков А.В., Комиссаров В.А. Селекция и семеноводство овошных культур. М., «Колос», 1997.
- Axborot manbalari**
1. www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasi hukumat portali
 2. www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
 3. www.ziyounet.uz.
 4. www.edu.uz.
 5. ftp.agro.uz

1.20. Mevalar ekinlarini yetishtirish texnologiyasi fanidan Davlat attestatsiya sinovi uchun dastur

Ushbu fan 60811800 - Mevachilik va uzumchilik bakalavrit ta'lim yo'nalishining davlat ta'lim standartiga mos bilim va ko'nikmalarni hosil qilishni ta'minlaydi, dunyoqarash va tizimli fikrlashni shakllantirishga ko'maklashadi va shu soxadagi mutaxassislariga axborot tizimlarini sinovdan o'tkazish va joriy etishning nazariy va tashqiliy-metodologik asoslarini o'rgatadi.

O'quv fanining maqsad va vazifalari

Fanni o'qitishdan maqsadi — mevalar ekinlarini ahamiyati, kimyoviy tarkibi, kelib chiqishi va tarqalish tarixi, hozirgi holati va rivojlanish istiqboli hamda tashqi muhit omillariga bo'lgan talabi to'g'risidagi va mevachilikka yangi kimyoviy keltirilgan intensiv mevalar navlarini ko'paytirishga qaratilgan.

Fanning vazifasi - bog' sharoitida mevalar yetishtirishning ilg'or texnologiyalari to'g'risida, - mevalarni ishlatishtirish; - tashqi muhit omillariga ko'ra guruhlarga ajratish; - ko'paytirish usullarini o'rgatish; - o'simliklarni o'sish va rivojlanish bosqichlarini bilish mevalarni urug'lari hamda ko'chatlari tuzilishi talabani ushbu fan bo'yicha olgan nazariy va amaliy bilimlarini kurs ishi va bitiruv ishlarini bajarish bilan real sharoitida qo'llash bo'yicha ko'nikmalarni hosil qilishdir

Nazariy mavzular

1.	Mevalar va rezavor mevalar o'simliklari biologiyasining asoslari	Kiritish
	Mevachilik fanining ahamiyati, maqsadi va hozirgi ahvoli	

2	Meva va rezavor meva o'simliklarining kelib chiqishi, botanik tarkibi va biologik xususiyatlari
3	Mevalar va rezavor mevalar o'simliklarini o'sish va rivojlanishi haqida ta'limot
4	Mevalar va rezavor mevalar o'simliklarining morfologik tuzilishi
5	Mevalar o'simliklarining o'suv va tinim fenofazalari
6	Mevalar va rezavor mevalar o'simliklarining tashqi muhit omillariga talabi
7	Mevalar va rezavor mevalar o'simliklarini ko'paytirishni biologik asoslari va mevalar ko'chatzorlarini tashqil qilish
8	Mevalar daraxtlari uchun payvandaglar tanlash
9	Mevalar o'simliklar ko'chatzori va bog'i
10	Payvandaglarini vegetativ organlardan ko'paytirish texnologiyasi
11	Ko'chatzorning birinchi va ikkinchi dalasida bajarladigan ishlar
12	Subtropik ekinlar ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
13	Sitrus ekinlar ko'chatini yetishtirish texnologiyasi
14	Mevalar o'simliklarini agrotexnikasi. Mevalar bog'lar barpo qilish va mevalar ko'chatlarini ekish
15	Bog' gator oralariga ishlov berish tizimi
16	Mevalar bog'ida shakl berish va qirg'ish
17	Mevalar daraxtlarini yozgi muddatda kesish
18	Hosilni mevalar bog'larini parvarish qilish
19	Urug' mevalar daraxtlarini hosil berishidagi solqashlikni bartaraf qilish tadbirlari
20	Subtropik mevalar ekinlarini yetishtirish
21	Past bo'yli mevalar daraxtlari Sitrus mevalar ekinlarini yetishtirish
22	Yong'oq mevalar ekinlarini yetishtirish
23	Rezavor mevalarining agrotexnik xususiyatlari
24	Tropik mevalar ekinlarini yetishtirish
25	Tog'li yerlarda mevalarlik

Amaliy mavzular

1.	Mevalar o'simliklarini ishlab chiqarish va biologik guruhlarga ajratish
2.	Mevalar o'simliklarining yer ustki qismini tuzilishi
3.	Mevalar o'simliklarining yer ostki idiz tizimini tuzilishi
4.	Mevalar o'simliklarining ko'chatini yer ustki qismini tuzilishi
5.	Mevalar o'simliklar kurtaklarining morfologik tuzilishi

6.	Urug'li mevalarda mevalar hosil beruvchi novdalarni turlari
7.	Danakli mevalarda mevalar hosil beruvchi novdalarni turlari
8.	Mevalar o'simliklarida novdalarning tuzilishi
9.	Mevalarining tuzilishi va uni qismlarining nomlanishi
10.	Mevalar o'simliklarini urug'ini sifatini aniqlash usullari
11.	Mevalar o'simliklar urug'lari va ularning qismlari nomini o'rganish
12.	Bog' asboblari va ulardan foydalanish usullari
13.	Mevalar o'simliklarini kurtak payvand qilish
14.	Mevalar o'simliklarini qalamcha payvand qilish
15.	Urug'mevalar o'simliklarining istiqbolli navlariga tavsif
16.	Danak mevalar o'simliklarining istiqbolli navlariga tavsif
17.	Yong'oq mevalar o'simliklarining istiqbolli navlariga tavsif
18.	Subtropik mevalar o'simliklarining istiqbolli navlariga tavsif
19.	Sitrus mevalar o'simliklarining istiqbolli navlariga tavsif
20.	Rezavor mevalar o'simliklarining istiqbolli navlariga tavsif
21.	Mevalar o'simliklarining payvandaglarini tavsifi
22.	Urug'li, danakli va boshqa mevalar o'simliklarini mevalarining kimyoviy tarkibini o'rganish
23.	Mevalar bog'larini oziqlantirish uchun organo-mineral o'g'itlar miqdorini hisoblash
24.	Mevalar bog'larini sug'orish bo'yicha hisob-kitoblar
25.	Mevalar daraxtlarga shakl berish va kesish
26.	Mevalar daraxtlarga yozgi muddatda shakl berish
27.	Mevalar ko'chatzorini tashqil etishda hisob-kitoblar
28.	Mevalar o'simliklarini vegetativ usulda ko'paytirish va yashil qalamchalaridan ko'chatini yetishtirish
29.	Mevalar bog' barpo etish, loyihalasini tuzish bo'yicha hisob-kitoblar. Tog'li yerlarda mevalar bog' barpo etish, loyihalasini tuzish va parvarishlash
30.	Mevalar hosilini yig'ib-terib olish rejasini tuzish. Mevalar o'simliklarini yetishtirishning taxminiy agrotexnik rejasini ishlab chiqish

Asosiy adabiyotlar

1. Colette Bond, Stella Cubison, Julie Tant. Fruit Growing Manual. USA 2010. P.31,53.
2. C.R.Adams, K.M. Bang' ord and M.P. Early. Principles of culture edition. Printed and bound in Slovenia 2008.
3. Ostanagulov T.E., Narziyeva S., Gulomov B.X. Mevalarlik asoslari.

- S., 2011. O'quv qo'llanma.
4. Bo'riyev H.Ch. Mevachilik elektron darsligi. 2003.
5. Gulomov B.X., Sh.Abrorov, I.Normuratov. Mevali daraxtlarga shakl berish, kesish va payvandlash. Baktria press nashriyoti. Toshkent, 2013. B.7-65. O'quv qo'llanma

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev SH.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, "O'zbekiston" NMJU, 2017. -56b.
2. Mirziyoyev SH.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. "O'zbekiston" NMJU, 2017. -47 b.
3. Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. "O'zbekiston" NMJU, 2017. -485 b.
4. Mirziyoyev SH.M. Tanqidiy taxtil, qat'iy taritb-intizom va shaxsiy javobgarlik-har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. "O'zbekiston" NMJU, 2017. -103 b.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida" gi PG'-4947-sonli Farmoni. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari toplami, 2017 y., 6-son, 70-modd
6. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. T.: O'zbekiston, 2014. -46b. Sabzavot-poliz ekinlari, meva va uzumchilikni rivojlantirish va kompleks qayta ishlash Kengashi taqdim etgan 2004-2010 yillarda tarmokni takomillashirish Dasturi. Hay'at qarori. T., 2004.
7. Ostanagulov T.E., Narziyeva X. va B.G'ulomov "Mevachilik asoslari o'quv qo'llanma. Samarqand 2011 yil-15-120 b.
8. Gulomov B., Abrorov Sh. Va I.Normuratov "Mevali daraxtlarga shakl berish, kesish va payvandlash" o'quv qo'llanma Toshkent-2013 yil 5-60 b.
9. Adilov X.A., Enliyev N.Sh, Namozov I.Ch, Mevachilik. - Toshkent, Tosh DAU, 2021. -4-32 b. O'quv qo'llanma.

Axborot manbatalari:

3. <http://www.bg'pais.ru> Plodovodstvo i vinogradarstvo.
4. www.lnau.lg.ua/scien_r9.htm Plodovodstvo i sadovodstvo.

1.23. Uzun yetishtirish texnologiyasi fanidan

Davlat attestatsiya sinovi uchun dastur

O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

Ushbu dasturda "Uzumchilik" o'quv predmeti 60811800 - Mevachilik va uzumchilik bakalavriat ta'lim yo'nalishining davlat ta'lim standartiga mos bilim va

ko'nikmalarni hosil qilishni ta'minlaydi, dunyogarash va tizimli fikrlashni shakllantirishga ko'maklashadi va shu sohadagi mutaxassislariga axborot tizimlarini sinovdan o'tkazish va joriy etishning nazariy va tashqiliy-metodologik asoslarini o'rgatadi.

O'quv fanining maqsad va vazifalari

Fanni o'qitishdan maqsadi — meva ekinlarini ahamiyati, kimyoviy tarkibi, kelib chiqishi va tarqalish tarixi, hozirgi holati va rivojlanish istiqboli handa tashqi muhit omillariga bo'lgan talabi to'g'risidagi va mevachilikka yangi kirib kelgan intensiv mevani navlarini ko'paytirishga qaratisht.

- uzumchilikda chatishtirish uchun ota-ona juftlari va birlamchi materiallarni to'plash, sun'iy chatishtirish, kastratsiya qilishni bilishi va ulardan foydalana olishi; - tokzorlarda aprobatatsiya o'tkazish, xosilni aniqlash va hosilni yig'ib tertib olish;

-uzum navlarini tashqi ko'rinishidan ajrata bilishi; tok o'simligini tasdiqi muhit sharoitiga bo'lgan talabi; tok o'simligini qalamchalar orqali ko'paytirish usullari; tok tuzilishi va ayrim o'sish hamda rivojlanish jarayonlarini biologiyasni hamda hosildorligi aniqlash;

- ularning biologik - morfologik tasnifni bilish; tok navlarini xo'raki, kishmishbop va vinoboplariga ajratish; uzumni o'sish fazalari va davrlari haqida tushuncha; tok o'simliklarini ko'paytirishning biologik asoslarini o'zlashtirishni bilish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

Nazariy mavzular

1.	Tok o'simliklari biologiyasining asoslari Tok o'simliklari biologiyasining asoslari Tokning biologik xususiyatlari, tokning tuzilishi.
2.	Tok o'simligining yillik rivojlanish davrlari
3.	Ekologik omillarning tokning o'sishi, rivojlanishi, hosildorligi, hosil sifatiga ta'siri
4.	Tokni ko'paytirish va ko'chat yetishtirish
5.	Tokzor barpo qilish
6.	Tok tuplariga shakl berish va tok kesish
7.	Tok qator oralariga ishlov berish Tok tuplari yashil qismlari bilan bogliq ishlar
8.	Tokzor tuprog'ini saqlash va unga ishlov berish
9.	Uzum hosilini terish
10.	Xususiy tokchilik
11.	Tok seleksiyasi va ampelografyasi

12. Selektiviyada mahalliy (aborigen) uzum navlarini o'rganishning yumalishlari
13. Selektiviyada mahalliy uzumni kishmish navlarini o'rganish
14. Uzumning mahalliy xo'raki navlarini o'rganish

Amaliy mavzular

1.	Tok tuzilishi, ildizi va yer uski qismi.
2.	O'zbekistonda reestriga kiritilgan uzumning navlari bilan tanishtirish.
3.	Tokzor uchun joy tanlash.
4.	Tokzor barpo qilish.
5.	Tokni tez ko'paytirish usullari
6.	Tokzorlarda simbagaz o'ratishni tashqil qilish.
7.	Tok o'rtirish sistemasi bilan tanishtirish.
8.	Aprobatsiya va tok qalamchalari tayyorlash qoidasi.
9.	Tok qalamchalarini sifatini aniqlash.
10.	Ko'k navdani o'rtirish.
11.	Qalamchalar tayyorlash va saqlash usullari.
12.	Tokzor barpo qilishda uchastkalariga bo'lib chiqish
13.	Toklarni o'rtirish usuli
14.	Tok kesish, tok tupidagi kurtak yuklamasi, kesish uchun zarur kurollar.
15.	Bachki novdalarda uzum boshlarini hosil etish usuli
16.	Bachki novdalarda uzum boshlari hosil etish usuli
17.	Kuchi o'sadigan navdalarning erta yozgi chekankasi
18.	Tokzor ga o'g'it solish miqdorini hisoblash
19.	Tokzorni sugorish soni va miqdorini hisoblash
20.	Tokzordagi ishlarining agrotexnologik rejasini tuzish
21.	Toklarni sun'iy changlash
22.	Toklarni sovuq urishidan saqlash
23.	Sovuqdan shikastlangan tokzorni qayta tiklash
24.	Uzum hosilini yig'ishtirish rejasini tuzish

Asosiy adabiyotlar

1. Temurov Sh.S. Uzunchilik UzME nashriyoti. T., 2002, 2004.
 2. Temurov Sh.C. Uzunchilikda ma'naza matnlari T., 2002, 2004.
 3. Djavakjans Yu.M., Gorbach V.I. Vinograd Uzbekistana. T., 2001
- Qo'shimcha adabiyotlar**

1. Mirziyoyev SH.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, "O'zbekiston" NMIIU, 2017.-56b.

2. Mirziyoyev SH.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. "O'zbekiston" NMIIU, 2017. - 47 b.

3. Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. "O'zbekiston" NMIIU, 2017. - 485 b.

4. Mirziyoyev SH.M. Tangidiy taxdil, qat'iy tartib-intizom va bixassiy javobgarlik-har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. "O'zbekiston" NMIIU, 2017. - 103 b.

5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida" gi PF-4947-sonli Farmoni. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari tuplami, 2017 y., 6-son, 70-moddada

6. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. T.: O'zbekiston, 2014. - 46 b. Sabzavot-poliz ekinlari, meva va uzunchilikni rivojlantirish va kompleks qayta ishlash Kengashi taqdim etgan 2004-2010 yillarda tamokni takomillashtirish Dasturi. Xay'at qarori. T., 2004.

7. O'zbekiston Respublikasi hududida ekish uchun tavsiya etilgan qishloq xo'jalik ekinlari Davlat Reestri. T., 2006

Axborot manbaalari

1. <http://www.bfpais.ru> Plodovodstvo i vinogradarstvo
2. <http://asiarx.narod.ru/rmap/admin>.
3. <http://www.kazaxstan.gov.kz> 3.htm Sayt o'plodovodstvo, vinogradarstvo, baxchevodstvo Kazaxstan, Kirgizii, Tadjikistana, Turkmenii i Uzbekistana.
4. <http://www.CNSHB.ru> Plodovodstvo Uzbekistana.
5. <http://uzbekistan.uzpak.uz/F53.htm> Sadi Uzbekistana.

1.27. Meva ko'chatzori fanidan YDA uchun savollar bazasi

1. Anor va anjir ko'chatlarini yetishtirish texnologiyasi
2. Anor va anjirni kelib chiqish tarixi va ko'chat yetishtirish texnologiyasi
3. Anjir ko'chatlarini parvarishlash texnologiyasi
4. Birinchi dala ko'chatzorida pavyandagilarni ekish sxemasi
5. Birinchi dala ko'chatzorida pavyandagilarni ekish va parvarishlash
6. Birinchi dala ko'chatzorida pavyandagilarni ekish sxemasi va ularni parvarishlash
7. Birinchi va ikkinchi dala ko'chatzor bo'limlarida o'tkaziladigan agrotexnik chora-tadbirlar
8. Bog' harpo qilish texnologiyasi, bog' tiplari qo'llaniladigan pavyandagilar
9. I va II dala ko'chatzorini sug'orish usullari va texnologiyasi
10. II-bo'lim ko'chatzorida o'tkaziladigan agrotexnik chora-tadbirlari
11. I-II dala ko'chatzorida o'tkaziladigan agrotexnologik omillar
12. I-II ko'chatzor bo'limlari tasnifi va bajariladigan agrotexnik tadbirlar
13. I-II ko'chatzor bo'limlarini vazifalari va ularda o'tkaziladigan agrotexnik tadbirlar
14. Ko'chat kovlash jarayonlari, texnikasi va saqlash usullari
15. Ko'chatlarni bog' harpo qilish uchun tayyorlash
16. Ko'chatlarni saqlash uchun joy tayyorlash
17. Ko'chatzor tuprog'ini urug' ekish va ko'chat o'tkazish uchun tuproqqa ishlov berish
18. Kovlangan ko'chatlarni saqlash usuli, tartibi, muddati va texnologiyasi
19. Meva ko'chatzorini bo'limlari
20. Meva ko'chatzorini xalq xo'jaligidagi ahamiyati, maqsadi va vazifalari
21. Mevali daraxtlarni ko'chatzorda pavyand usuli bilan ko'paytirish
22. Mevali ko'chat yetishtirish uchun urug' ekish muddatlari, meyorlari va parvarishlash
23. Mevali ko'chatlarni II-dalasida bajariladigan texnologiyalar
24. Mevali ko'chatlarni kovlash va saqlash
25. Mevali ko'chatlarni saqlash usullari
26. Mevali ko'chatlarni urug'idan ko'paytirish usullari va vazifalari
27. Mevali ko'chatzor bo'limlarini sug'orish
28. Mevali ko'chatzor dalalarini sug'orish va o'g'itish
29. Mevali ko'chatzorda aprobatsiya o'tkazish usuli, muddatlari va vazifalari
30. Mevali ko'chatzorda urug' va qalamchalarni tayorlash texnologiyasi
31. Mevali ko'chatzorli sug'orish texnologiyasi
32. Mevali ko'chatzorni I-bo'limini tasnifi
33. Mevali ko'chatzorni II-bo'limda o'tkaziladigan chora-tadbirlar

34. Mevali ko'chatzorni kasallik va zararkunandalari hamda himoyalash usullari
35. Mevali ko'chatzorni sug'orish usullari va texnologiyasi
36. Mevali urug'larni terish, saqlash va ekish muddatlari
37. Namunalari ko'chatzor tashqil qilish maqsadi va asoslari
38. O'simliklarni yashil qalamchalar bilan ko'paytirish usullari va muddatlari
39. Ona bog'i nima va mevali ko'chatzordan foydalanish
40. Past bo'yli intensiv ko'chat tayyorlash texnologiyasi
41. Past bo'yli sust va o'rta o'suvchi M-9 va MM-106 pavyandagilarni tasnifi
42. Pavyandag turlari, xususiyatlari va parvarishlash texnologiyasi
43. Pavyandagilarni o'sish kuchi va uzog yashash muddatlari
44. Pavyandagilarni o'sish xarakteriga qarab ko'chat tayyorlash jarayoni
45. Qalamcha bilan ko'paytiriladigan mevali, rezavor meva vat ok o'simliklarini tasnifi
46. Qalamcha olish uchun uzumlarni aprobatsiya o'tkazish tartibi
47. Rezavor meva o'simliklari ko'chatlarini yetishtirish texnologiyasi
48. Tayyor ko'chatlarni kovlab olish usullari va saqlash
49. Tok ko'chatlarini virussiz invitro usuli bilan parvarishlash texnologiyasi
50. Tok ko'chatzorini tashqil qilish va uning bo'limlari
51. Urug' tayyorlash va uni saqlash
52. Urug' tayyorlash, ekish va parvarishlash texnologiyasi
53. Urug'li ko'chatlarni ekishga tayyorlash jarayonlari, sug'orish, tuproqqa ishlov berish
54. Urug'li ko'chatzor va past bo'yli pavyandagilar ko'chatzorida o'tkaziladigan agrotexnik tadbirlar
55. Urug'li yig'ib terib olish, saqlash va ekish
56. Yong'oq ko'chatlarini parvarishlash, kesish va shakl berish
57. Yong'oqli mevalarni ko'paytirish usullari va ko'chat yetishtirish texnologiyasi

1.29. Meva ekinlari seleksiyasi va navshunosligi fanidan YDA uchun savollar bazasi

1. Belgilar o'zgaruvchanligi korrelyatsiya hodisasi.
2. Birinchi materiallar yaratish yo'llari va manbalari.
3. Dastlabki material va seleksiya usullari
4. Dastlabki materialni tanlash o'simliklarning xo'jalik belgilarini.
5. Davlat nav sinashi. Yangi navlarni Davlat reestriga kiritish.
6. Duragaylash yoki chatishirishni seleksiyada ahamiyati.
7. Duragaylash. Mutageniz. Poliploidiya.
8. Erkak sterillik asosida duragay urug'lar etishtirish tartibi

9. Fizikaviy mutagenlar.
10. Geetrozis va uning turlari.
11. Introduksiya haqida ma'lumot.
12. Introduksiya qilmadigan o'simlikning irsiyati.
13. Ishlab chiqarish nav sinovi.
14. Kimyoviy mutagenlar.
15. Kolleksiyalarda nav o'rganish.
16. Madaniy o'simliklarning kelib chiqish markazlarini ta'riflang.
17. Meva ekinlari belgilari.
18. Meva ekinlari immunitetini oshirishni genetik-fiziologik asoslari.
19. Meva ekinlari sistemikasi.
20. Meva ekinlarini ko'paytirishda biotexnologiyadan foydalanish.
21. Meva ekinlarining ko'payish usullari va gullash biologiyasi.
22. Meva o'simliklarini genotipidagi belgilari vaularning uzgarishi.
23. Meva o'simliklarini reproduktiv biologiyasi.
24. Mevachilikda nav tushunchasi.
25. Mevalarni terish, urug'larini ajratib olish va saqlash.
26. Mevalarni terish, ajratib olish va saqlash.
27. Morfozar, mutantlar, mutagenlar, mutant navlar to'g'risida.
28. Mutatsiya va uning turlari.
29. Nav va unga qo'yiladigan talablar.
30. Navshunoslik fanining vazifalari.
31. Navshunoslik va seleksiyani kelib chiqishi tarixi.
32. O'simliklarga baho berish usullari.
33. O'simliklarning ko'payish usullari.
34. O'zbekistonda meva ekinlari seleksiyasi va urug'chiligi ishlari.
35. Pomologiya-navshunoslik asoslari.
36. Populyatsiya, limiya, oila va klon to'g'risida tushuncha.
37. Seleksiya ishlari tajriba aniqligi va tipikligi. Seleksiyada yagona omil prinsipi.
38. Seleksiya jarayonining tartibi. Pionimklar va nav sinashlar.
39. Seleksiya kelib chiqishi.
40. Seleksiya rivojlanishining bosqichlari.
41. Seleksiya uchun dastlabki material tanlash.
42. Seleksiya uchun dastlabki material va seleksiya usullari.
43. Seleksiya va urug'chilik fan sifatida.
44. Seleksiya va urug'chilikda ahamiyatga ega bo'lgan morfobiologik xususiyatlari.
45. Seleksiya yutuqlari va asosiy yo'nalishlari.
46. Seleksiyada dala ishlarning bajarilish tartibi.

47. Seleksiyaning yutuqlari va asosiy yo'nalishlari.
48. Seleksiya ishi dastlabki materialni.
49. Tabiiy va sun'iy mutatsiyadan seleksiyada foydalanish.
50. Urug'chiligning xususiyatlari.
51. Urug'chilik ekinlarini etishtirish texnologiyasi.
52. Urug'chilik sxemasi va tizimi.
53. Urug'chilik to'g'risida tushuncha. Uning mohiyati, vazifalari.
54. Urug'larning nav sifatlarini saqlab qolish va ekinboplik sifatlarini yaxshilash usullari.
55. Urug'larning nav va ekinboplik sifatleri.
56. Urug'larning nav va ekish sifatlarini saqlab qolish va yaxshilash usullari.
57. Urug'chilik ekinlari etishtirish texnologiyasining xususiyatlari.

1.20. Meva ekinlarini yetishtirish texnologiyasi fanidan YDA uchun savollar

bazasi

1. Bog' qator oralariga ishlov berish.
2. Bog' qator oralariga istiqbolli ko'p samara beradigan tuproqqa ishlov berish.
3. Bog' qatorlariga ishlov berish usullari va muddatlari.
4. Intensiv meva bog' barpo qilish texnologiyasi.
5. Intensiv mevachilikda ko'chat qalinligi va sechosil navlarni ahamiyati.
6. Intensiv mevali bog'larda daraxtlarga shakl berish usullari.
7. Meva va rezavor meva biologik xususiyatlari.
8. Meva va rezavor meva ekinlarining tashqi muhit omillariga munosabati.
9. Meva va rezavor meva o'simliklarini kelib chiqishi va tarqalishi.
10. Meva va rezavor meva o'simliklarini o'sishi, rivojlanishi va hosildorligi.
11. Meva va rezavor meva o'simliklarining kelib chiqishi va botanik tarkibi.
12. Meva va rezavor o'simliklarining o'sishi va rivojlanishi haqidagi ta'limot.
13. Mevachilikni dala xo'jalikdagi ahamiyati.
14. Mevachilikni rivojlantirishni.
15. Mevachilikni rivojlantirishning istiqbollari.
16. Mevachilikni xalq xo'jalikdagi ahamiyati.
17. Mevachilikni xalq xo'jalikdagi ahamiyati va hozirgi holati.
18. Mevali bog' barpo qilish texnologiyasi.
19. Mevali bog'larda qator oralari tuproqqa ishlov berish.
20. Mevali bog'larda yuqori hosil olish uchun qo'llaniladigan agrotexnika choralarini.
21. Mevali bog'larni kesish ahamiyati va usullari.
22. Mevali bog'larni qator oralariga ishlov berish.
23. Mevali daraxtlarga shakl berish va kesish.

24. Mewali daraxtlarni hosilini parvarish qilish agrotexnikasi.
25. Mewali daraxtlarni kesish va uni ahamiyati.
26. Mewali daraxtlarni kesishni ahamiyati.
27. Mewali daraxtlarni ko'paytirishni ahamiyati va biologik xususiyatlari.
28. Mewali ekinlarni baxoragi sovuqlardan saqlash.
29. Mewali ekinlarni ko'paytirishning biologik usullari.
30. Mewali ekinlarni tashqi muhit omillariga munosabatlari.
31. Mewali o'simliklarni baxoragi sovuqlardan saqlash chora-tadbirlari.
32. Mewali o'simliklarni o'sish va rivojlanish haqidagi ta'limot.
33. Mewali o'simliklarning ko'paytirishni biologik usullari.
34. Pasi bo'yli pavyantaglarni yetishtirish texnologiyasi.
35. Pasi bo'yli susi va o'rta o'suvchi pavyantaglarni tasnifi.
36. Pasi bo'yli susi va o'rta o'suvchi pavyantaglarni ahamiyati va ta'siri.
37. Pavyantag ahamiyati, xillari, o'sish kuchi va parvarishlash.
38. Rezavor meva o'simliklarning ko'paytirishni biologik usullari.
39. Tog' oldi va tog' mintaqalarida mevachilik.
40. Tog' oldi va tog' mintaqalarida mevachilikni xususiyatlari.
41. Tog' va tog' oldi mevachilik.
42. Tog' va tog' oldi mevachilikni xususiyatlari va texnologiyasi.
43. Tog' va tog' oldi mintaqalarda mevachilik.
44. Tuproqqa ishlov berish usullari va ahamiyati.

1.23. Uzun yetishtirish texnologiyasi fanidan YDA uchun savollar bazasi

1. Qalamcha tayyorlash va parvarishlash.
2. Tok qalamchalarini tayyorlash va ekish.
3. Tok barpo qilish.
4. Tok bog'i barpo qilish.
5. Tok bog'zor barpo qilish.
6. Tok ko'chatlarini yetishtirish texnologiyasi.
7. Tok ko'chatlarini yetishtirish.
8. Tok ko'chatzorini barpo etish.
9. Tok o'simligining yillik rivojlanish davrlari.
10. Tok o'simliklarining biologik asoslari.
11. Tok tupini tashqi omillarga munosabati.
12. Tok tuplariga shakl berish.
13. Tok tuplarini kesish qonuniyatlari.
14. Tok tuplarini kesish.
15. Tok tuplarini namlikka bo'lgan munosabati.

16. Tok tuplarini tuzilishi.
17. Tok tuzilishi.
18. Tokka shakl berish va kesish.
19. Tokni ko'paytirish usul va omillari.
20. Tokni biologik xususiyatlari.
21. Tokni haroratga bo'lgan munosabati.
22. Tokni kesish va shakl berish.
23. Tokni ko'paytirish usullari.
24. Tokni o'sish va rivojlanishiga ekologik omillarni ta'siri.
25. Tokni o'sishi va rivojlanishiga tuproq-iqlim sharoitini ta'siri.
26. Tokni qalamcha bilan ko'paytirish.
27. Tokni tashqi muhit omillarga munosabati.
28. Tokni tashqi muhit omillariga bog'liqligi.
29. Tokni xalq xo'jaligidagi ahamiyati va o'rni.
30. Tokni yorug'likka va namlikka bo'lgan talabi.
31. Tokzor barpo etish.
32. Tokzor barpo qilish uchun ko'chat yetishtirish texnologiyasi.
33. Tokzor barpo qilish.
34. Tokzor bog'i barpo etish.
35. Tokzor bog'i barpo qilish asoslari.
36. Uzunmichlik fan sifatida nimani o'rgatadi.
37. Uzunmichlikni xalq xo'jaligidagi ahamiyati va o'rni.

Kafedra mudiri:

O.R. Umarov